

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 10. szám.
Telefonszám: 164.

Felelős szerkesztő:
DR. KNÉZY LEHEL.

Egy szám
12
fillér.

Lapkiadó:
DR. BAJAI ERNŐ.

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 8 pengő.
Vidékre negyedévre 8 „

Megszűnik a karlócai gör. kel. patriarchatus.

Tíz esztendeje foglalkoztatja a délszláv állam vezetőkörét a pravoszláv egyház ügyeinek rendezése. A régi Szerbiában ez az egyház államegyház volt, mint mindenütt a görögkeleti országokban. Trianon és Szt. Germain jóvoltából a Szerbiához csatolt magyar területeken azonban külön jogi állású autonóm görögkeleti szerb patriarchatus volt, fejlett hierarchiával, melynek megvolt a maga, Szerbiában ismeretlen, közjogi állása. A görögkeleti patriarcha és püspökei, tudvalevőleg, hivatalból tagjai voltak a magyar főrendiháznak, az egyháznak teljes zsinatönkormányzati autonóm szervezete volt, mely a király felügyeleti joga alatt, önállóan intézte egyházi, iskolai és gazdasági ügyeit. Ez az önkormányzat és a szerbiai államegyházi rendszer szemben állott a régi és új területek görögkeleti egyházai között. Belgrádban az új állam megalakulása óta állandóan jelentkeztek a kísérletek, hogy jogilag is megszüntessék az új egyházak autonómiáját és beolvassák ezeket az egyházmegyéket is a szerbiai államegyházba, melynek élén a Belgrádban székelő ipeki patriarcha áll. Az új területek egyházai azonban következetesen ellenálltak minden ilyen kísérletnek, míg legalább formailag meg volt az alkotmányos élet a délszláv államban. Az államcsíny óta azonban ezt az ellenállást komolyan már nem folytathatták és kénytelenek voltak engedni. Zsvikovic elkészítette a pravoszláv egyház és az állam közötti viszonyt rendező javaslatot, melyet az egyház rendkívüli püspöki zsinata tárgyalott Karlócán. A zsinatokat állandóan itt tartják, mert a belgrádi patriarcha székhelye a Kalimegdán omladán, műemléknek ugyan szép, de alig néhány szoba van benne.

Az ülésezés egész ideje alatt a múlt hónap folyamán Karlócán tartózkodott az igazságügyminisztérium vallásügyi osztályának vezetője is, hogy összekötő szervként működjen a kormány és a zsinat között, tanácskozásokban nem vehetett részt, csak naponként tájékoztatták az eredményről. Szerszkics igazságügyminiszter maga is elment Karlócára a differenciákat kiegyenlíteni, míg végre elkészült a javaslat, melyet a kormány és a püspöki kar tervezeteiből egyeztettek össze.

A püspöki kar biztosította az autonómiát úgy, hogy az államnak a főfelügyeleti joga mellett önállóan intézi szervezeti és gazdasági ügyeit és biztosította a vallásánitást meghagyását az iskolákban. A kormány viszont abban győzött, hogy megszűnik a karlócai patriarchatus és volt magyar területek egyházának autonómiája beolvad a szerbiai államegyházba. A javaslat különben csak elvi kérdéseket tartalmaz, melyek alapján két esztendőn belül kell elkészítenie a püspöki tanácsnak az egyházi alkotmányt, a szervezeti szabályzatot és a patriarcha-választás módjára vonatkozó törvényt.

Magyar szempontból nagyon fontos a javaslatnak az a szakasza, amely kimondja, hogy a délszláv állam határain kívül eső görögkeleti szerb egyházak hierarchikus, egyházzervezeti és anyagi ügyekben a szerb pátriarkátus részt alkotják a végleges rendezésig. A csonkamagyarországi budai gör. kel. püspökség, melynek feje Szentendrén van, szintén ebbe a kategóriába esik a temesvári adminisztratura, amely Romániához került és az Északamerikába kivándorolt szerbek csikágói püspöksége.

Görögkeleti kánonjog szerint minden állam görögkeleti egyháza önálló, csak lelkiekben kell tartoznia valahová. Hogy Magyarország megengedje a területén lévő görög keleti püspökségek szervezeti és gazdasági ügyekben is a

belgrádi patriarcha alá való tartozását, ezt nem tételezik fel Belgrádban sem. Viszont Magyarország magától nem teszi a kezdeményezést, hogy görögkeleti egyházmegyéje, melynek püspöke a magyar Felsőháznak hivatalból tagja, önállósítsa magát, addig valahogy intézkedni akartak a karlócai patriarchatus megszüntetése folytán felettesét vesztett budai püspökség hovatartozására nézve. Eddig sorra önállósította már magát minden kelet-európai állam görögkeleti egyháza, (Albánia, Finnország, Lengyelország,) és a karlócai patriarchatus megszűnése siettetni fogja a magyarországi egyház függetlenségét a tavasszal, maga Bethlen István gróf jelentette be a Felsőház ülésén a magyar kormányoknak ezirányú szándékát.

legalább az iskolákban folytassák le a magyar iparpártolási propagandát és pedig a múlt évinél szélesebb keretek között.

A bajai Katolikus Legényegyesület Katalin bálja.

A katolikus Legényegyesület szokásos hagyományaihoz méltóan rendezte meg az idén is Katalin bálját.

Zenekar, dalárda, négyfelvonásos szindarab szerepeltek a műsorban; mind megannyi bizonyítékai annak a hatalmas kulturmunkának, mely a Legényegyesületben folyik.

A zenekart és dalárdát Lovas Andor kántor tanította és dirigálta. Mindkettő erős lendülettel halad a fejlődés útján s ma már méltó versenytársa legjobb egyesületeinknek.

Az Iparoskőr helyiségeit zsufolásig megtöltő közönség sok tapssal köszönte meg a nyújtott művelvézetet.

A Legényegyesület jól képzett műkedvelői kara Szenes Béla „Csirkefogó” című kacagató bohózatát adta elő. Szarvas Ilonka pompásan játszotta a házsártos asszonyt, Rábl Béla kitünően alakította az anyámasszonyt, Rumencsics Katóka és Kovalcsik József páros jelenete a sétatéren hangulatos, Szarvas Ilonka és Opra Mancika találkozására ugyanott kacagató volt. A sok humoros jelenet állandó derült-ségekben tartotta a közönséget, mely sokat és hatásosan tapsolt.

Jók voltak Szabados Teca, Ikontis Margitka, Rapits Margitka, szerepeikben; megosztották velük a sikert partnereik: Király István, Tumbász Endre, Matheisz Sándor, ifj. Matheisz Tamás és Horváth Imre.

Danyi Mancika, Fábik Mancika és Mamuzsits Mancika fess gimnazista lányok voltak.

Előadás után hajnaiig tartó táncra perdült az ifjuság.

— Zadravecz István volt táborigazgató püspök zászlot szentelt Mélykúton. A mélykúti róm. kath. Ifjusági Egylet vasárnap rendezte meg zászlot-szentelési ünnepélyét. A zászlot-szentelésre Páter Zadravecz István volt táborigazgató püspök jött le Mélykútra. A volt táborigazgató autón érkezett s ő celebrálta a nagymisét, amelynek végén felszentelte a zászlot. Zászlotanya Mikó János nagybirtokos községi esküdt felesége volt. Mikó Jánosnál volt az ünnepi ebéd is. A püspök a délutáni órákban utazott vissza a fővárosba. Este az Ifjusági Egylet bállal egybekötött színi előadást rendezett a Bácskai-féle vendéglőben. Színe került „Bofond Istók” című népszínmű. A darab sikerét Flach András kath. lelkész és Bognár János tanító könyvelhetik el, akik a darabot rendezték és a szereplőket betanították. A darabot vasárnap megismélték.

A tisztújítás előtt ül össze először a városi kisgyűlés.

A főispán csak később, a jövő hónapban nevezi ki a kisgyűlés öt tagját.

Az új törvényhatósági bizottság szerdai premijere nagy körvonalakban megmutatta már az új közgyűlés képét. A törvényhatósági közgyűlés elegáns, sima lefolyása annak biztosítéka, hogy a közigazgatás békéje biztosítva van. A kisgyűlés tagjait már megválasztották az alakuló közgyűlésen. A kisgyűléseken is Bisztray-Balku Gyula főispán elnököl, vagy távollétében dr. Vojnics Ferenc polgármester. A kisgyűlés tagjai rajtuk kívül dr. Puskás Dezső helyettespolgármester, dr. Bernhart Sándor tiszti főorvos, dr. Burtik Andor városi tiszti főorvos, dr. Reiser Antal gazdasági szenátor és dr. Binder Péter adóügyi tanácsnok.

A tanácsnokok közül a törvény szerint kettőt a törvényhatósági bizottság választ be a kisgyűlésbe.

Igy választották meg az alakuló közgyűlésen a polgármester javaslatára a két idősebb tanácsnokot. Ez a választás azonban csak egy hónapra szól, mert a tisztújítás után ismét választás alá kerülnek a kisgyűlésbe beválasztandó tanácsnokok.

A kisgyűlés tagjaivá választották egyébként Tomasic Gyula, Antalfy Ferenc, Bácskai Sándor Mátyás, Babits József, Dely Géza, Grünfelder Albert, Katanics Antal, Klauer Lajos, Klein Rezső, dr. Knézy Lehel, Legányi Dezső, Leibach Oszkár, Müller József, Reich Vilmos és dr. Valentin Emil bi-

zottsági tagokat. (A 15 póttag nevét itt nem sorolhatjuk fel.)

Ezek után most még csak az hiányzik, hogy a kisgyűlés képe teljesen kialakuljon, hogy a főispán is kinevezze azt az öt tagot a kisgyűlésbe, akiknek kinevezési jogát az 1929 évi XXX. t.c. a főispán diszkrécionális jogkörébe utalja. Ez a kérdés, hogy kiket nevez ki a főispán a kisgyűlésbe, komolyan érdekli az egész várost, konkrét felelet azonban egyelőre nem igen kaphat rá senki, mert a kinevezések minden valószínűség szerint csak az utolsó pillanatban történnek meg. A dolog csakugyan nem sürgős: várhat egészen a kisgyűlés első összehívásáig. A kisgyűlés első ülése pedig csak a jövő hónap közepén lesz.

Az első közgyűlésnek persze még nincs ügyrendje s ezt az ügyrendet csak a nagygyűlés készíti el. Igaz viszont, hogy az első ülést ügyrend nélkül is meg lehet tartani.

A kisgyűlés havonta egy ülést tart, de rendkívüli esetekben is össze lehet hívni. Ahhoz, hogy a kisgyűlés érvényes határozatot hozzon, törvényhatósági jogu városokban legalább 7, a megyéknél legalább 5 nem tisztviselő tag jelenléte szükséges. Aki igazolatlanul elmarad a kisgyűlés valamelyik üléséről, az elveszti kisgyűlési tagságát. A kisgyűlés ülésezései nyilvánosak.

Lesz jövőre Magyar Hét, de csak az iskolákban.

A múlt év november 3-tól 11-ig rendezte meg a magyar ipar és kereskedelem a Magyar Hetet, amely pompásan sikerült s a magyar ipar reneszanszat volt hivatva visszavarázsolni. A nyáron újra tárgyalások kezdődtek meg arról, hogy ezt az iparpártoló mozgalmat az idén is folytassák-e a tavalyihoz hasonló keretek között. Az iparnak az volt a felfogása, hogy bár

rendszeres időközökben szükség van a Magyar Hét megrendezésére, mégis úgy találták, hogy egy évnél hosszabb időközökben kell azokat megtartani. Ennek ellenére mégis valamelyes formában a jövő esztendőben is meg akarják rendezni az iparpártoló mozgalmat. A napokban a Magyar Hét országos rendezőse a szakminisztériumokban tárgyalásokat folytatott, hogy

Ifjukori színét visszaadja a hajnak „Regenera”

hajregenerator. — Kapható

Városi Drogériában, Baja. Vörösmarty Mihály utca 1. — Telefon 350.

Tiltakozó gyűlések lesznek az ujabbi hadisarc ellen.

A Társadalmi Egyesületek Szövetsége elhatározta, hogy ugy Budapest, mint az egész országban nagy gyűléseket rendez, hogy az egész magyar társadalom hangot adjon végsőkig való elkeseredettségének és erőiesen tiltakozzék minden olyan kísérlet ellen, amely ezt a megcsönkített, szerencsétlen országot jóvátétel címén további hadisarc megfizetésére akarná kötelezni.

A tiltakozik továbbá az ellen is, hogy a birtokukból kifogatott magyarok kártérítési igényeit egy hazánkra kirovandó ujabbi jóvátétel terhére megállapítsák. Ebben a kérdésben az egész magyar társadalom mint egy ember áll a kormány háta mögött és teljes erővel támogatja azt, abban a törekvésében, hogy eme hazánk ellen irányuló ujabbi merényletek megküszíttassanak. Baján is fognak tartani ilyen tiltakozó gyűlést.

Ujból szabályozzák az alkoholforgalmat.

Az alkoholforgalom szabályozására kiküldött bizottság az alkoholforgalmi törvény revíziójára vonatkozólag új tervezetet dolgozott ki. A tervezet szerinti szesz italoknak a törvény értelmében csak azok a szesz italok tekinthetők, amelyek 10 foknál több alkoholt tartalmaznak. A tíz foknál aluli italok nyilvánosan minden korlátozás nélkül fogyaszthatók. Borok közül szesz italoknak csak azok tekinthetők, amelyeknek szeszfoka a 21 fokot meghaladja. A szeszimérők estélyes használatukra magánlakhelyükön meghatározott mennyiségű alkohollal rendelkezhetnek.

A bizottság foglalkozott az iszákossági törvény egyes tételeinek súlyosbításával is, az alkohol kihágások csökkentésével. Ez alkalommal felmerült az a kérdés is a bizottságban, hogy az iszákosságot sújtó törvényben meghatározott bírságok a kihágó személyek szerint változzanak. Így pl. a soffőröket nagyobb bírsággal sújtás. Az ujabbi szeszimérők felállításának megnevezése végett elhatározták, hogy azok iskolák, gyárak, temetők, templomok és kórházak körül 100 méteres körzetben belül nem állíthatók fel.

Megindult a vásár a Nemzeti Szalon kiállításán.

A Nemzeti Szalon kiállítása holnap bezárul a Nemzeti Szálloda dísztermében. Még csak két nap áll a közönség rendelkezésére, hogy megtekintse azt a kiállítást, amelyet nem a képkereskedők rendeztek, hanem maguk a festőművészek, mert hiszen a kiállítást is egy jőnévű magyar festőművész: a Mohácsról Budapestre felszámazott Kató Kálmán vezeti.

A tárlaton megindult már a vásárlás is. Ezen a téren jó példával jár elől a Bajai Takarékpénztár, amely Kató Kálmánnak két szép, komoly képét vásárolta meg. Ugyanekkor Besenyői Miklós vezérigazgató megvette Bachmann Józsefnek remek kis abrosz csipkeminiatúrját. Ifj. Fiedler József viszont az izmos tehetséget eláruló, ujonnan feltűnt bajai festőművésznőnek, Hechtl Jolánnak halastóparti jegenyeket ábrázoló különösen sikerült szénrajzát vette meg. A fentiekben kívül még néhány kép kelt el, úgy hogy örömmel kell megállapítanunk, hogy így mégis sikerült a Nemzeti Szalon kiállításának több művészi értéket reprezentáló képét ittmarsztalni Baján.

A fővárosi kiállító képei közül meg kell említenünk Nadler Róbert két képét, Náray Aurél átszellemült nőarc-

képeit, amelyeken a szelíd nőies báj ömlik el. Pállya Celestin Dinnyevásár című vásznát, az elhunyt Paczka Ferenc négy nagy olajfestményét, Spolarich lőschentáli tájat megörökítő vízfestményét (ez is elkel). Lőschinger Hugó elhunyt festőművész tehéncsordát feltűntető képét, Udvarny Pál alkotását, Tolnay Ákos szénahordó leányát, mosolygó menyecskéjét és Ösz elején című bánatos nosztalgiait revelláló képeit, Lakatos Arthur pécsi vásznát s

balatoni képét stb. Külön említést érdemelnek a nagyszerű rézkarcok.

A kiállításon szerepelnek a bajai művészek is: Éber Sándor, Jungábel Jenőné Éber Ancy, Agoston Vencel, a talentumos Hechtl Jolán, Balogh Károly, Miskolczy Ferenc, Gáspár János és Tóth Menyhért.

A bajai közönségnek ritkán nyílik alkalma még egy ilyen nivós kiállításban gyönyörködni, amelyre külön is felhívjuk a közönség figyelmét.

Az Egri dalkörnek utólag megítélték a királydíjat.

A Péter-Pálkor megtartott országos dalosversenyről hazatért dalos egyesületek egyértelműleg úgy nyilatkoztak a zsüri ítéletéről, hogy az nem volt elfogulatlan, amikor a Királydíjat az Egri Dalkörrel szemben az Állami Gépgyárak Acélhang Dalegyletének ítélte oda. A mellőzött Egri Dalkör, mely ugyanekkor a kormányzói díjat nyerte el, nem hagyta annyiban a dolgot és elégedetlenségét nem is titkolta. Tegnapra azután megtörtént a debreceni zsüri ítéletének korrektívuma. Az Országos Magyar Dalosközség elnöksége most átiratban értesítette az Egri Dalkört a debreceni zsüri ítéletének megváltoztatásáról s ezzel együtt arról a határozatról, hogy az Egri Dalkört is a királydíjas dalegyletnek minősítette. Az eset előzménye az volt, hogy a zsüri egyik tagja, országosan ismert, kitűnő nevű zeneszerző, közölte az Egri Dalkörrel, hogy a több oldalról elhangzott gyanúsítások követke-

tében megnézte bíráló lapját, — amit a verseny után a többivel együtt hivatalos őrizetbe vettek — és a legnagyobb megdöbbenéssel konstataálta, hogy elírta magát a homályos színházi páholyban és két dalkör pontozását felcserélte. Tévedését bejelentette az Országos Dalosközségnek és kérte az eljárás megindítását. Az Országos Dalosközség és az érdekeltek között erre hosszú tárgyalás kezdődött és ezt zárta le az a levél, melyet csütörtökön kapott kézhez az Egri Dalkör. Ebben arról értesítették az Egri Dalkör vezetőségét, hogy a nov 9-én megtartott együttes ülésen, a Gerlóczy Béla m.kir. kormányfőtanácsos, ügyvezető elnök előterjesztésére határozatiúlag kimondták, hogy az Állami Gépgyári Acélhang Dalegylet mellett egyenlő pontszámmal az Egri Dalkört is királydíjas dalegyletnek minősítette és felhatalmazta a „királydíjas” cím használatára.

Megismételjük az ingyen-kölni napot!

December 1-én és 2-án minden vevőnk ingyen kap egy mintaiüveg Imperiál — orosz kölnit.

Apolló-illatszertár.

Imperiál-orosz kölni a jelenkor legjobb orosz kölnije!

Kisipari mintaműhelyeket létesítenek.

Érdekes leiratot intézett Bud János kereskedelmi miniszter a kereskedelmi és iparkamarához. A miniszter rámutat arra, hogy a kisipari műhelyek nagyrészenek berendezése a régi megszokottságból kifolyólag irracionális, pedig gyakran igen kis átalakítással, ugyszólván költség nélkül átrendezhetők lennének Rendkívüli fontos például a világítás és fűtés kérdése, fontos a munkahelyeknek olyan elrendezése, hogy a főlöleges járás-kelest elkerüljék, hogy a munkagépek az üzem teljesítőképességével arányban álljanak. Ezért a miniszter szerint kívánatos volna, hogy az egyes szakmákban legyenek olyan célszerűen berendezett műhelyek, amelyek a többieknek mintául szolgálhassanak. A miniszter leirata értelmében a kereskedelmi és iparkamara

kiküldöttje ad az iparfelügyelőség, vagy valamely állami iparoktatási intézet kiküldöttjével a fontosabb szakmák szerint egy-egy megbízható, kellő szakértelemmel bíró és megértő kisiparos műhelyében helyszíni szemlét tart, a műhely helyiségéről, berendezéséről, egész üzeméről és termelési eljárásáról vázlatot, leírást és véleményes javaslatot készít. Ezt felküldi a kereskedelmiügyi miniszterhez és a miniszter által felülbírált terv keretével az iparost tanácsaival támogatja. A miniszternek az a célja, hogy mintaszertár kisipari műhelyek alakuljanak, amelyek helyes irányba tereljék a termelési eljárásokat és a helyes munkabeosztással példát mutatnak a többieknek.

Bethlen Gábor-ünnepély a gimnáziumban.

Bethlen Gábor halálának három százados évfordulója alkalmából a vallás- és közoktatásügyi minisztérium az országos ünnepekkel kapcsolatban a középiskolák önképző köreiben is Bethlen Gábor-ünnepély megrendelését rendelte el. Ezt az ünnepélyt a bajai ciszterci reálgimnázium önképzőköriében rendezte meg dr Gondán Felicián, az önképzőkör tanár-elnöke. Balogh József VIII. o. t. Vályi Nagy Géza Bethlen-óddáját szavalta el, majd az a melodramatikus kedves kép kö-

vetkezett, melyet dr Gondán Felicián az önképzőkör vonózenekarával P. Szathmáry Károlynak »Bethlen Gábor ifjúsága» című regényéből műtértséssel összeállított. Az archaikus patinájú prózát Desics József VIII. o. t. ifjusági elnök adta elő, az érzelem és korfestő zenei hangulatu képeket pedig Resch János VIII. o. tanuló által vezényelt vonózenekar. A poetikus jelenet címe: »Bethlen Gábor lovaggá ütése Vajdahunyadon». A zenekar hangulatos »Erdélyi siralmi» után dr Gondán Fe-

licán vázolta Bethlen Gábor jelentőségét a politikában, a tudományban s az irodalomban és bemutatta, mint szerepelt Bethlen Gábor alakja az irodalomban is, mint ihletforrás A Himnusszal és az igazgató elismerő és lelkesítő szavaival zárult az ünnepség.

HIREK.

— **Előadás a Nemzeti Casinóban.** Nov. 29-én, csütörtökön este fél 9-kor Székely Károly ny. ciszt. igazgató a Nemzeti Kaszinó helyiségében előadást tart Racionalizálás címen. A Kaszinó elnöksége ezuton is kéri a tagtársakat, hogy családjaikkal együtt minél számosabban megjelenjen sziveskedjenek.

— **A postafőigazgató ünneplése.** A szegedi postastatizikar meleg ünnepelésben részesítette György Vilmos nyug. postafőigazgatót, akinek 40 éves kiváló szolgálata elismerésül a kománzó a signum laudist adományozta. A kitüntetés jelvényének átadása céljából megjelent Szegeden báró Szalay Gábor dr postavezérigazgató is dr Aecker Sándor postafőigazgató kíséretében. György Vilmos mélyen meghatva vette át a kitüntetést és hálás szavakkal emlékezett egykori munkatársainak lelkiismeretes támogatásáról.

— **A Dunántúl és az Alföld összekötő hídja.** A Dunántulra és az Alföldre nagyjelentőségű hid kiépülése befejeződésben van. Dunaföldváron most épül az az új Duna híd, amely a Dunántul az Alfölddel összeköti. A hid építkezését már rövidesen befejezik.

— **Az ipari áram leszállítása Mohácson.** Az ipari áram díját tekintettel az ipari válságra, Mohács város képviselőtestülete ujból leszállította, amennyiben 500 kw fogyasztásig 50 fillérben, 1000 kw-ig 48, 1500 kw-ig 46, 2500 kw-ig 44, 300 kw-ig 42 fillérben stb. 6000 kwton tul 30 fillérben állapította meg.

— **Megtaposta a kandisznó.** A napokban a Bácsbokodi közégi kanász hazahajtotta a legelőről a disznofalkát s a kandisznókat a község háza udvarán lévő ólakba terelte. Étetésnél azután az egyik kan a hatalmas termetű, fiatal, erős kanászt megtámadta, földreperzte és fején, oldalán és a combján összemarta. Állapota életveszélyes.

— **Félláru utazás Budapestre.** December 2-től 10-ig lesz Budapestben az országos baromfiállítás, amelyre 50 százalékos kedvezményű jegyekkel lehet felutazni. A félláru utazáshoz való jegyeket s igazolványt a Bajai menetjegyiroda ad ki.

— **Tavasza halasztott utcajárda burkolások.** A városi mérnöki hivatal egy hónappal előtört tartotta meg a versenytárgyalást a kiscsávolyi Uj-utca mindkét oldalán levő járdaburkolatra, valamint az állami tanítóképződe innenső oldalán épült házak, mint Cukor Sándor mérnöknek, a tisztalaknak, Meskó Ottó dohánynagyfőzdsésnek, Arendaczk Erzsébetnek, dr. Klemm Gyulának stb. háza előtt elhuzódó járda burkolatának elkészítésére. Ugy volt, hogy ezen utcák járdaburkolatát betonból még az idén elkészítik, de a munkálatok végzését most mégis elhalasztották tavaszra, mert a városnak ezen befektetés elkészítésére nem áll elegendő pénz a rendelkezésére. A város bevételei nehezen folynak be, viszont a város nem fordíthatja minden rendelkezésére álló pénzt erre a célra, mert nem akar pénz nélkül maradni, hogy még az adminisztráció személyi kiadásai fedezésénél is ezetleg zavar álljon be. Amint azonban a város felesleges pénzhez fog jutni, azonnal elvégzettetik azokat a már elhatározott utcaburkolásokat.

Hó és Sár cipőit

sarkalom, talpalam, foltozom. Kívánatra aznap elkészül.

STELLNER ZSIGMOND cipőüzlet Baja, Vörösmarthy utca 1. Telefon 281.

Minőségi filmmulhatatlan, legolcsóbb elsősorban szavatoltan értékes

psz dióksz

porosbafutési

Grün és Társa

Nov. 1-ig Lovász és Dr. Ger János gyógykezelése tart éjjelnapot. Az Országos Gyógyászat vasárnap is nyitva áll a közönség rendelkezésére.

Még ma megkapja rádióját s fizetni csak a jövő évben kezd.

Lázár Lajos optikai és rádió üzeme Baja, Vörösmarty-utca 8 **Telefon 272.**

— **Hogyan keletkezett a tűz a mélykúti malomban?** Jelentették már, hogy az elmúlt héten hajnalban kigyulladt és leégett a Schwarz testvérek mélykúti malma. Az eddig lefolytatott nyomozás szerint öngyulladás következtében az egyik golyós csapágnál keletkezett a tűz még előző napon a malom leállításakor. A malomban bent égett 650 mázsa gabona.

— **Megszűnnek a magyar iskolák Jugoszláviában.** Lapunk barátjának híradása szerint a jugoszláv kormány a bácskai és bánáti magyar polgári iskolákat mind bezáratta, meg a magyar nyelvű elemi népiskolákat már régebben bezárta. A jugoszláv nyelvvel való tanítást rendelt el. Érdekes, hogy a népszövetség ezt nem veszi észre.

— **Táncoktatás.** Petris József fővárosi táncoktatója, bajai táncoktatása tartamára elvállalja zárkórú csoportok táncoktatását, valamint egyeseknek magánórát is ad. Érdeklődni lehet a Nemzeti Szállodában Petrisnél.

— **Megszűnt a magyar-olasz távbeszélőforgalom korlátozása.** A kereskedelemügyi miniszter a magyar-olasz távbeszélő forgalomban eddig érvényben volt korlátozásokat megszüntette s így folyó évi december hó 1-től az összes magyar-olasz távbeszélő viszonylatokban beszélgetések a nap bármely órájában válthatók.

— **Fajbaromfit vásárol a jugoszláv kormány Magyarországon.** Belgrádból jelenti az Avala: Az a bizottság, amelyet a földművelésügyi miniszter küldött ki Plimout és Rod Island-féle fajbaromfik beszerzésére, elutazott Budapestre. A szakértő bizottság Budapesten beszerzi a fajállatokat, amelyeket eddig belföldön nem sikerült beszerezni. A fajbaromfik szét fogják osztani azokban a centrumokban, amelyeket a miniszterium kijelölt. Ezek a centrumok kötelesek lesznek gondoskodni tisztafajú baromfik tenyésztéséről. A következő évben a centrumok kötelesek lesznek a miniszteriumnak ugyanannyi fajállatot visszaadni, ahányat kaptak. A fajállatokat tenyésztés céljából évenként más helyen osztják szét a tenyésztők és egyesületek között, amelyek fajállatokat tenyésztésével foglalkoznak. Azok a baromfitenyésztő egyesületek, amelyek késedelmesen jelentették be igényüket, a lehetőséghez képest tisztavérű kakasokat kapnak keresztesi célokra. Még megtörténhet idővel, hogy Bajáról is exportálni fognak fajbaromfit. A december 1-ei gyűlésnek mindenesetre propaganda értéke lesz.

— **Háborus emlékérem.** A kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére háborus emlékéremet alapított. A háborus emlékéremet a kormányzó mindazoknak, akik az 1914—18 évi háborúban 1918. október 30-ig a hadrakelt seregekben, vagy a mozgósított országrészekben tényleges katonai szolgálatot teljesítettek, a honvédelmi miniszter előterjesztésére, az egyéb igényjogosultaknak a miniszterelnök előterjesztésére adományozza.

— **A rézgálic segélyakció.** A földművelésügyi miniszter rendeletileg a rézgálic segélyakciót az 1929-30. gazdasági évre is kiterjesztette. Ennek keretében a jövő év tavaszán 100 vagon szokvány minőségű 98—99 százalékos rézgálicot osztat ki a szőlőbirtokok között és annak vételárát 1930. évi november 30-ig kamatmentesen előlegezi. Az igényelhető rézgálic kat. holdanként 15 kgr. és annak ára métermázsánként vagonba rakva 80 pengő, melynek 2 százalék forgalmi adója és vasúti szállítási költsége a vevőket terheli.

Az ideai fűtési idény szenzációja, ahogy az új mosott 7000 kalóriás PÉCSI BRIKETTEK szobafűtésre beváltak.

Tojásbrikett ! Dunabrikett

kb. 12 dkg. tojás alakú, alkalmas főleg felültöltő és központi fűtéses kályhákba

Megfelelő módon égetve, legjobban „KALOR“ kályhában elkoszosodnak, mint koks, szag- korom- és salakmentesen égne tovább és egyenértékűek a gázkocszal és poroszszal. Félannyt sem fog költeni szobafűtésre, mint eddig.

KÉRJEN HASZNÁLATI UTASÍTÁST!

A. D. G. T.

pécsi köszénbányáinak képviselője

SCHÖN és BAJA szénnagykereskedők.

BAJA,
Haynald-u. 13.
Telefon 26.

SEGED,
Kölcsey-u. 11.
Telefon 21-01.

A kereskedelemügyi miniszter lakásépítő akciója.

Bud János belföldi tüke igénybevételeivel nagy lakásépítő akciót szándékozik létesíteni. Ebbe bevonja nemcsak a Társadalombiztosítót, hanem az összes biztosító társaságokat, valamint a pénzintézeteket is. Az akció az egész országra szól és célja az, hogy mindenki építhessen 1—2 szobás családi házat. Pénzügyi körök véleménye szerint a terv igen jó, mert az említett intézetek díjtartalékait gyümölcsözően fel lehet használni.

400 vagon burgonyát oszt ki januárban a kormány.

A burgonyatermelési hivatal előterjesztésére a földművelésügyi miniszterium elhatározta, hogy 1930-ban is folytatja a vetőburgonya akciót és január hó folyamán közel 600 vagon burgonyát fog a jelentkezők között szétosztani. Ezzel kapcsolatban elhatározta a kormány azt is, hogy kedvezményes burgonya műtrágyázási akciót is folytatja és erre a célra az igazolt igénylőknek 60 százalékos áremegemléssel ad megfelelő műtrágyát. Az akciót burgonyatermelési hivatal a földművelésügyi miniszteriumban intézi.

Színház.

Ma, hétfőn este három nagyszerű egyfelvonásos kerül a színházban bemutatásra. Az egyik Ibolya, Molnár Ferenc végtelen szellemes vígjátéka a másik a Gong, egyfelvonásos drámalett és a harmadik egy falusi történet a szárazság. — Holnap a közönség óhajának kíván a direktor eleget tenni, amikor megismétli Molnár Ferenc nagyszerű vígjátékát, a Hattyút.

Rádió.

Hétfő, november 25.

- 3:00: Piaci árak és árfolyamhírek.
- 3:45: Fulton-rendszerű képátvitel.
- 4:20: Asszonyok tanácsadója (Arany Mária előadása.)
- 4:45: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés, hírek.
- 5:10: Tóth-magyar nyelvoktatás (Ernyey József.)
- 5:45: A Krausz—Molnár—Vince-trió hangversenye.
- 7:00: Halász Gyula előadása: „Stein Aurél, a híres Ázsia-kutató.
- 7:40: Német-nyelvoktatás (Szentgyörgyi Ede dr.)

1650—1929. kórh. szám.

Árlejtési hirdetmény.

Baja Város Közkorháza 1930 évi mintegy 20.000 kg. marha hus 8.000 kg. borjúhus 7.000 kg. sertés hus és sertés készítmény szükségletének biztosítására 1929 évi december hó 10-én d. e. 10 órakor nyilvános árlejtést tart. A kórház Igazgatóságához címzett kért képpen felbélyegzett zárt és lepecsételt ajánlatok „Ajánlat Baja város Közkorháza 1930 évi marha, borjú és sertés hus szükségletének szállítására” jelzéssel ellátva a kórház Gazdasági Hivatalában adandók át. A husneműnek első minőségűnek kell lennie és 10 százaléknál több csontot nem tartalmazhat. Borjú és sertés husnál fej és láb nem szállítható. Ajánlattevő tartozik az árlejtést megelőzőleg a szállítandó mennyiség után esedékes összeg 2 százalékát bánatpénzgyanánt készpénzben vagy takarékpénztári betétkönyvben esetleg óvadékként elfogadható értékpapírban a kórházpénztárnál letétbe helyezni, mely bánatpénz a szállítás elnyerése esetén óvadékképpen 5 százalékra kiegészítendő.

A kereseti követelés havonként fog vállalkozó II és III. fokú bélyegilletéssel ellátott nyugtájára forgalmiadó felszámítása nélkül vállalkozónak a kórház pénztár által kifizetendő.

Elkészítetten beérkezett, vagy hiányosan felszerelt ajánlatok figyelembe vételni nem fognak.

Ajánlat kizárólag egység-árban teendő.

Ajánlati úrlapok, melyeken a szállítandó husneműek tételről-tételre felsoroltnak, úgy a vállalati feltételek a kórház gondnoki hivatalban a talban a hivatalos órák alatt díjtalanul beszerezhetők. Csak a kiadott ajánlati úrlapokon kiállított ajánlatok fogadtnak el.

Dr. Róna s. k.
kórh. igazgató.

Diszes cement-, márvány- mozaik lapokat, lábzetokat és műkö-siremlékeket a legjobb és legszebb kivitelben, állandóan nagy választékban ajánlja
GRÜNHUT és TÁRSA
Telefon 160.

Vigyázat!

Megérkezett Hollandiából a legújabb

Figyelem!

PHILIPS csoda luxus-világvevő

hálózati készülék. Okvetlen hallgassa meg! Állandó PHILIPS kiállítás az összes gyártmányairól. Díjtalan bemutatás! Kívánatra háznál is! Kaphatók: 6—12—18 havi részletre is!

ENGELMANN TESTVÉREKNÉL
PHILIPS KÖRZETKÉPVISELETNÉL BAJA, ARANY JÁNOS-UTCA 2.

U-R-A-N-I-A

November hó 27-én, szerdán d. u. 6, este fél 9 órakor.

Ime, az anyja

Drámai attrakció 8 felv. Rendezte: Viktor Fleming. Főszerepben: Louise Drescher, Ester Ralston és Jack Holt.

Kisérő fimje:

Bolond milliomos

Vígjáték 8 felv. fősz. RICHARD DIX és NANCY CARROL.

-o- HIRADÓK. -o-

Kossuth Lajos utca 13. számú ház
(dr. Halász-féle) szabad kézből eladó.

ETERNIT
anyageladási és
tetőfedési
vállalat.

Telefon: 290.

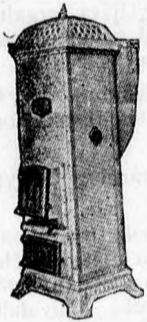
Lerakatok:

DELY Géza
fatelepein.

Telefon: 105.

ETERNIT UDVAR BAJA, BUDAPESTI-UT

Szab. folytonégő
Jobbágy-kályhák

A Magyar Kir.
Állami Vas-, Acél-
és Gápgyárak
gyártmánya.

Hazai szerek
tüzelésére
leg-
alkalmasabb!

Főbb előnyei:

1. Még a legsilányabb hazai barnaszenet is tökéletesen és teljesen szagtalanul égeti el!
2. 15-20 órán át kezelés nélkül ég!
3. A leggazdaságosabb és legideálisabb kályha-rendszer, mert a legolcsóbb tüzelőanyagból is kb. 50 százalékkal kevesebbet fogyaszt a közös kályhánál!

Egyedárusító:

Scheer Adolf és Fia
vasnagykereskedők, BAJA.

PHILIPS rádiókészülék,

hangszórók, anódpotlók stb. 6, 12 és 18 havi **részletfizetésre** is kaphatók:

BRUSZT JÓZSEF oki gépészmérnök
rádió- és elektrótechnikai vállalatánál.

BAJA, Szent István-tér 4. — Telefon 255.

Díjtalan bemutatás!

Eladó

cca. 4500 négyszögöl szántóföld.

Bővebbet: Vasut. sor 11.
(Volt Bachrach telep.)

Esővíz medencék elkészítését
legolcsóbban vállalja
GRÜNHUT és TÁRSA
Telefon 160.

Rózsaburgonya
9 pengő.

Fejeskaposzta
a legolcsóbb napi áron

STEIN
Patak utca 7. — Telefon 134.

„MÁK” és bauxit cement.
Felsőgalimészállandó raktára
GRÜNHUT és TÁRSA
Telefon 160.

Zongora
(rövid) eladó vagy bérbeadó
Petőfi Sándor utca 27. sz. alatt.

Lerakatok:
Wildmann Kálmán Dezső
Gara.
Liebhauser Lőrinc
Vaskut.
Erdős István
Érsekcsanád.
Katmar Samuel
Nemesnádudvar.
Wittner Márton
Bácsbokod.
Kovács János
Bátmonostor.

Telefon 210

SINGER
Varrógépek
mégis a legjobbak!
KAPHATÓ:
SINGER VARRÓGÉP
RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG
Baja, Erzsébet kir.-né u.10

Butort

Pollák Józsefnél,

délmagyarország legna-
gyobb butorgyárában
vásároljon.

„KALOR”
a kályhák királya

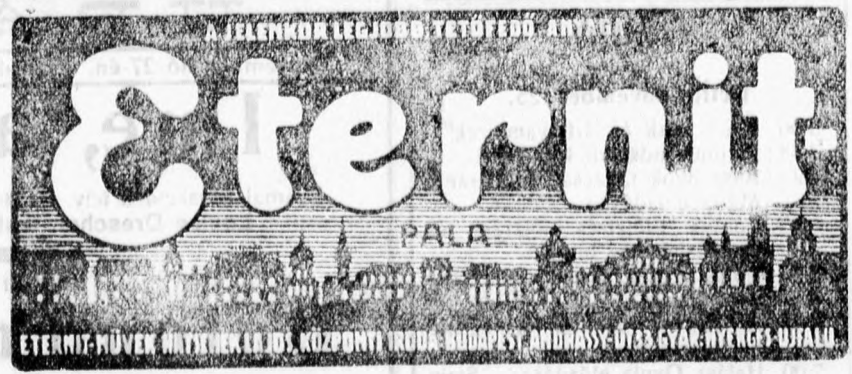
Kiválóan alkalmas
a pécsi brikett
elűzésére.

Előnyösen
beszerezhető

UTRY-nál
Erzsébet kir.-né u. 38. Tel. 280

Cserkész-utca 9 számú
H Á Z
azonnali bekötéssel eladó
Érkezni lehet: Dr. Stern József ügy-
védi irodájában Baja Mátyás király-
tér 10. szám.

A valódi Hatschek-féle
Eternit
Pala és cső
Könnyű, törhetetlen,
fagy- és tűzmentes.
Főelárusító:
GOLDSCHMIDT LAJOS
utóda,
Zádor Oszkár
Tetőfedési vállalata Baja, Sugovica parton. Telefon 210

Nyomatott a Corvin-nyomda gyorsajóján Bajan.